

coanegra

Núm. 51 - Juny 88

Preu: 100 pts.

PRENSA
CORONA

coanegra

**PUBLICACIÓ
DE L'O.C.B.
DE SANTA MARIA
DEL CAMÍ**

Depòsit Legal:
PM 381 - 1981

EDITA:
Obra Cultural Balear de Santa Maria del Camí

EQUIP DE REDACCIÓ:

Bernat Calafat
Pere Josep Calafat
Magdalena Canyelles
Ramon Canyelles
Mateu Morro
Rafel Pizà
Joan Serra
Mateu Vich

COL·LABOREN:

Maria Amengual
Andreu Bestard
Biel Català
Antoni-Lluç Ferrer
Guillermo de La Fuente
Francesc Grimalt

PORTADA:

Fotografia de Rafel Pizà. La del número anterior també ho és, però no pensarem a posar-ho.

**REDACCIÓ,
ADMINISTRACIÓ
I PUBLICITAT**

Joan Alcover, 11
07320 Santa Maria del Camí

IMPRESA A

Informacions Llevant S.A.
Passeig Ferrocarril, 1
Tel. 55 03 28, Manacor

Els articles firmats en aquesta revista sols expres-
sen l'opinió dels seus autors.

EN POQUES PARAULES

TROBADA DE BANDES

El proper diumenge dia 26 de juny els afeccionats a la música interpretada per bandes, podran gaudir d'un espectacle inusual; el prop de mig centenar de Bandes de Música que hi ha a Mallorca interpretaran juntes varies cançons al poble de Montuïri. L'acte, que es realitzarà al matí, és patrocinat pel Consell Insular de Mallorca, i és una Trobada de Bandes de Música que cada any es realitza a un poble distint, i que implica alhora l'entrega oficial de subvencions o ajuts a les bandes. A l'acte hi assistirà la Banda de Música de Santa Maria del Camí.

PROTECCIÓ DE LA SERRA DE TRAMUNTANA

La Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori del Govern Balear està elaborant un catàleg d'espais naturals, per a declarar a determinades zones com a àrees d'especial interès ecològic. Per això es proposa la suspensió cautelar de tota norma de planejament urbanístic, i del sòl rústic no urbanitzable inclòs a la Serra de Tramuntana a municipis que encara no tinguin normativa. Dins el darrer cas s'inclou Santa Maria, que encara -després de gairebé 8 anys- no té aprovades les Normes Subsidiàries de Planejament. Ara manca que es realitzi la Llei que declari la Serra de Tramuntana zona d'especial interès, i així es preservarà la Vall de Coanegra intacta, protegida i ecològicament equilibrada.

Viver HORTUS

La major exposició de Mallorca
de plantes ornamentals

Cami de Coanegra s/n. - Tel. 62 02 79

passatemp
articles per a esports

futbol, bàsquet,
tenis, pesca...

Marqués de Fuensanta, 35
07320 SANTA MARIA (Mallorca)

LA MARE DE DÉU DE LA PAU HOMENATJADA

ES TRASLLADA A LA PARRÒQUIA AMB MOTIU DE L'ANYMARIÀ UNIVERSAL

Una autèntica gernació de santamariers assistí a l'arribada de la Mare de Déu de la Pau -Titular de l'ermita de Son Seguí- que es realitzà el propassat diumenge dia 19 de juny a Sa Vileta, i que s'inclou dins les activitats que l'Església ha programat per a celebrar aquest any marià universal.

La Parròquia amb la col·laboració de les Confrades de Setmana Santa i de nombrosos particulars organitzà el trasllat de la Mare de Déu de la Pau fins a la Parròquia. Devers les set passades arribà a Sa Vileta -que estava ben enremallada de murta i altres vegetals- on es realitzaren les salutacions pertinents i Balls Mallorquins a cura de les associacions de ball de bot locals. Totes les cases des de la Vileta a la Parròquia estaven adornades de paumes, murta, flors i el terra dels carrers plens de pétals de flors.

Posteriorment es traslladà la Imatge en processó a peu fins la Parròquia, que també estava ben adornada de ramallers i flors, on es col·locà a la Imatge. Realitzant-se a l'interior del temple una missa concelebrada per varis capellans, oficiant l'homilia Mossèn Antoni Gili, rector d'Algaida, que properament realitzarà la presentació pública d'una història de les Ermites de Mallorca.

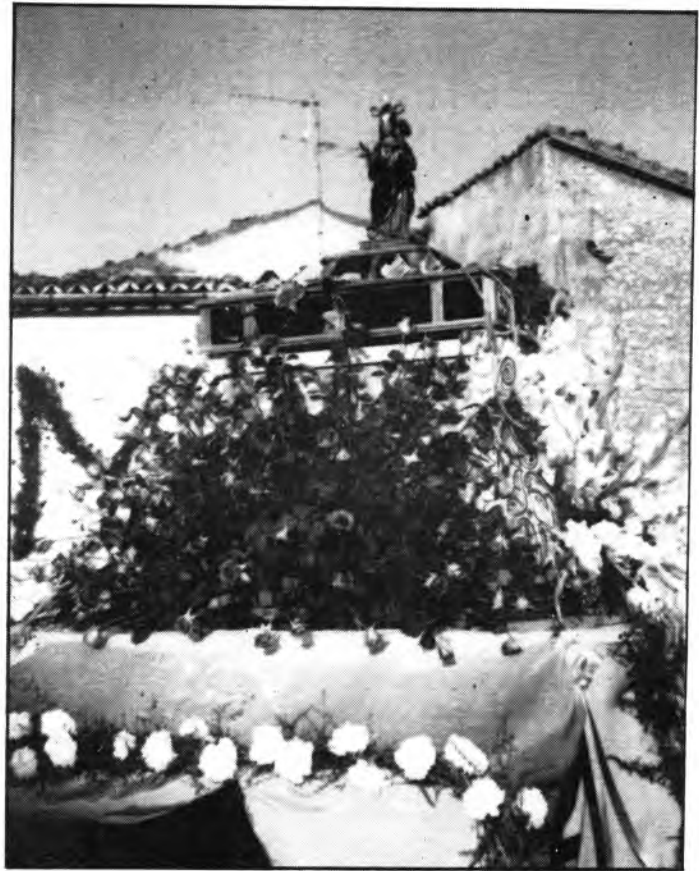
Assistiren a l'acte una representació dels 15 ermitans que encara hi ha a Mallorca distribuïts a l'ermita de Bonany de Petra, a la de Betlem d'Artà, a la de Valldemossa i a la de Sant Salvador de Felanitx. Els ermitans de la Congregació religiosa d'ermitans de Sant Pau i Sant Antoni celebren el III centenari de la mort de Joan de la Concepció Mir -que morí l'any 1688-, i que verificà l'ermita de Son Seguí l'any 1679.

Després de la cerimònia religiosa, es traslladà a la imatge de la Mare de Déu de la Pau en processó a Sa Vileta, de nou diversos balls mallorquins i finalment una esplèndida amollada de colooms -prop d'una cinqüeneta- que simbolitzen el missatge de pau i germanor que l'església sempre remarca més en un Any Marià Universal.

Posteriorment la carrossa que portava la imatge s'encamina cap a l'Ermita amb tot un seguit de automòbils per a depositar en el santuari Ermità a la Mare de Déu de la Pau. Donà encara més solemnitat i espectacularitat a l'acte la presència musical de la Banda de Música.

Un acte religiós massiu al qual s'hi abocà un gran nombre de santamariers que col·laboraren activament en l'organització de l'acte o que assistiren a la cerimònia.

Cal dir que aquesta imatge de la Mare de Déu de la Pau data de finals del segle XVII o primaries del segle XVIII, i que en diverses ocasions al llarg de la història ha estat traslladada en un ambient festiu i religiós a la Parròquia. Pel que sembla durant aquest segle aquest cop és la tercera ocasió, la primera fou als voltants de la dècada dels anys 20, i per segona vegada a l'any marià universal de 1947 -si no ens equivocam amb les dates-.

LES FESTES PATRONALS SERAN COM CADA ANY

Les festes patronals de Santa Margalida, es realitzaran com cada any, en una línia de continuïtat -segons paraules del batle- i d'intentar que sien totalment populars amb la participació de la majoria de grups del poble actuant a les diferents vetllades, i afegí el batle, amb un caràcter completament gratuït i sota un pressupost no massa alt.

L'avanç del programa de festes, encara no del tot concretat és el següent:

·Dissabte 16, revetlla gratuïta, amb l'actuació de varis grups mallorquins, que encara no s'han concretat del tot.

·Diumenge 17, vetllada musical del grup Coanegra.

·Dilluns 18, vetllada folklòrica, amb l'actuació de les escoles de Ball de na Maria Santandreu - Tanys Novells i l'Escola de ball de na Margalida Mateu. Al mateix vespre gaudirem d'un concert de la Banda de Música.

·Dimarts 19, vetllada de dansa, a cura dels alumnes d'una professora de ball i dansa afincada a Santa Maria.

·Dimecres 20, vetllada de teatre, a càrrec del Grup de Teatre de l'escoleta, que ens deleïtarà i farà riure per les butxaques amb la posada en escena de l'obra «Sa Padrina», de Joan Mas.

Es gairebé segur que pel teatre es faci pagar una quantitat de 100 a 200 pessetes per poder seure, i al mateix temps amb el tiquet es rifarà alguna sorpresa.

No estan encara concretades les diferents activitats esportives que complementaran el programa de festes, d'altre part encara hi ha pendent una probable festa infantil organitzada pel Club d'Esplau Migjorn.

Per últim, seria possible que l'ordre i dia dels diferents actes, s'alteràs, ja que és un avanç possible, encara que gairebé definitiu, del programa de festes patronals de Santa Margalida'88.

EN POQUES PARAULES

ACTIVITATS TERCERA EDAT

L'Associació de la Tercera Edat de Santa Maria del Camí, torna estar ben animada, a més de les excursions, han organitzat una eixida nocturna al Casino, amb un preu de 2.800 pessetes amb el sopar inclòs, cal portar el D.N.I., aquesta marxa de nit serà el proper disabte dia 25 de juny.

D'altre part també organitzen una vetllada festiva a la Plaça Nova pel proper divendres dia 1 de juliol a les 21'30 h., a la qual actuaran l'orquestrina d'Algaida -un grup de jovenetes amb poca roba que ballen músiques disco i modernes en play back-. L'acte és obert a tot el poble, totalment gratuït. L'Associació ha comptat amb el suport de l'Ajuntament, La Caixa, Sa Nostra i Banc de Bilbao -que ara ja s'anomenarà Banc Bilbao-Biscaia, des de la fusió de les dues entitats financeres-. S'obsequiarà a cada soci amb un gelat i un tiquet, que suposam valdrà per alguna rifa, a més s'obsequiarà als majors de més edat que vagin a l'acte. L'orquestrina d'Algaida és un grup que val a dir-ho cal anar a ballar als ritmes que oferiran.

ESCAMBRÍ AL BAR SANTA MARIA

El proppassat divendres dia 17 de juny el Bar Santa Maria realitzà l'entrega de trofeus del primer torneig d'escambrí que han realitzat, acte que consistí en un bon sopar de companyonia. De les 9 parelles concursants han resultat guanyadors Sebastià Redondo i Sebastià Sastre, en segon lloc quedaren Josep Pedraza i Joan Gerrilla.

STIL'S

Plaça Hostals 37 • Tel: 621122

Santa Maria del Camí

PERRUQUERIA SASTRE

Direcció: Gabriel i Miquel Sastre

- * PERRUQUES, POSTISSOS, BISONYES
- * TRACTAMENTS CAPIL·LARS
- * CONSULTA GRATUITA
- * A més, talls moderns, tinte...

VENIU I EN PARLAREM

Estam al seu servei al Carrer Bisbe Perelló, 4

FOTOGRAFIES D'ANNE JOHNSON DAVIES

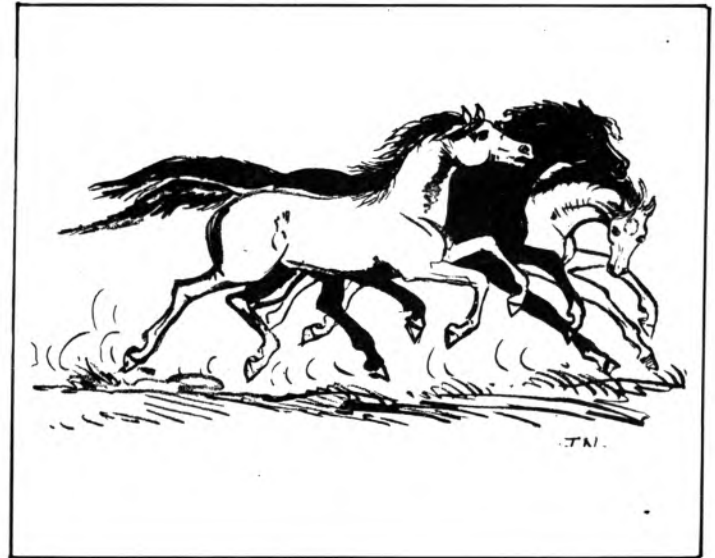
Els passats dies 3, 4 i 5 de juny, va tenir lloc a la Sala d'exposicions de la Caixa Postal de Binissalem una exposició de fotografies de Anne Johnson-Davies i Brooke Spencer.

La fotògrafa Anne Johnson-Davies està afincada a Santa Maria des de fa uns 19 anys. L'interès per la fotografia té els seus orígens el del seu pare, molt afeccionat a la fotografia, i que Anne guarda molts d'originals fets encara en plaques de vidre.

Li agrada molt fer fotos a la naturalesa: flors, cel, postes de sol... També ha fotografiat pels Estats Units, Pirineus i Kashmir -a la llunyana Índia-. Per Anne, Mallorca és una contínua inspiració.

UN ALTRA DE REMODELACIONS

Aquest cop el Bar Sa Plaça, ha efectuat en el breu termini d'un mes una important obra de remodelació del Bar, que ha passat a ser el doble de gran que abans. Al moment de redactar aquesta notícia no sabem si serà aviat la reobertura d'aquest bar ubicat vora la Plaça Nova, i sobretot molt concorregut de gent el diumenge, es clar, la plaça

EXPOSICIÓ DE PINTURA

A la Galeria Art Fama de Ciutat, el passat dia 13 s'inaugurà una exposició de pintura de tres estrangers afincats a Santa Maria, es tracta de Jane Norgaard, Niels Norgaard i Charles Stanford. L'exposició estarà oberta matins i horabaixes fins al dia 25 de Juny a la citada Galeria, ubicada al Centre Comercial «Los Geranios».

CAMPAMENT A LA COLÒNIA DE SANT JORDI

Una vegada més els al·lotets/al·lotetes del Col·legi Ramon Llull varen poder disfrutar de poder gaudir d'un parell de dies de campament, on no faltaren jocs de còrrer i de taula. La bona col·laboració de l'APA i el professorat permeté que s'organitzassin amb èxit les diferents activitats. La durada fou de tres dies, a la darrera reunió de comiat amb missa i refresc per petits i grans.

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

EN POQUES PARAULES

ACTUACIONS DELS GRUPS FOLKLÒRICS

L'escola de Ball de na Margalida Mateu participà a la trobada d'escoles de ball que tingué lloc el dissabte dia 28 de maig a la plaça Major de Ciutat, sota el patrocini de la Direcció General de Joventut del Govern Balear.

També als primers dies de juny l'escola Tanys Nove-lls de na Maria Santandreu participà al Molinar a un acte pels deu anys d'Aliorna -grup de música mallorquina que recentment ha editat un disc LP-. D'altre banda el grup Coanegra tocà tant a la Plaça Major com a l'homenatge a Aliorna.

Fotografia de Pere Dolç

ELS MODELS DE CA'N CASES

El passat dissabte dia 28 de maig al capvespre la Tenda Ca'n Cases presentà al públic santamarier els models de roba, vestit per a l'estiu 88. L'acte se celebrà a l'Edifici Municipal, disposant d'una excelent infraestructura, amb pasarel·la emmoquetada i focus instal·lats al llarg d'aquesta. Degut a la gran assistència de gent, la desfilada es realitza dues vegades, d'alguna manera s'està manifestant que l'Edifici Municipal es realitza amb poca visió de futur, i es limitat en quan ha cabuda de gent.

Els propietaris de Ca'n Cases comptaren amb la col·laboració de distints al·lots i al·lotes, i de nins i nines per la moda infantil. Es presentaren des de models per gent gran d'anar de diumenge a banyadors per l'estiu, i molt que disfrutaren els infants que desfilaren per a mostrar la moda per als més petits.

DEMOGRAFIA

NAIXAMENTS:

Tomàs Vich Matas (16-5-88)
Núria Rosselló Sastre (26-5-88)
Antònia Rayó Bauzà (4-6-88)

DEFUNCIONS:

Magdalena Canyelles Canyelles (10-5-1915 — 14-6-88)
Joan Ferrer Colom (20-7-1916 — 15-6-88)

MATRIMONIS:

Josep Bordoy Moragues i Engràcia Gelabert Ferrer (28-5-88)
Jaume Riera Fullana i Margalida Pilar Estarelles Bordoy (4-6-88)
Vicenç Torres Juncadella i Margalida Salom Ramis (4-6-88)
Miquel Montesinos Marí i Catalina Maria Martorell Dolç (11-6-88)

FONT:

Registre Civil, 18 de juny

TALLERS T & B

-Reparació d'automobils en general
especialitat en SIMCA i CHRYSLER
servei de grua
Venda de Vespes i Vespinos

Plaça Jaume III
Tels. 62 04 74 - 62 01 52 - 62 06 70

MIQUEL SANTANDREU

*Vespinos - Mobylettes
*Moto-serra ECHO
*Moto-cultor PIVA
*Vespa

Bernat de Sta. Eugènia, 126 - Tel. 62 00 77

THE NIT, I VICTOR & PEP BANYO

Obac ha oferit als seus clients habituals i públic dues actuacions de música en viu, en un breu termini de temps. La primera fou la del grup local The Nit —format per Pere, Joan, Jordi i Bernat— al qual hi assistí gran quantitat de públic, s'havien editat uns cartells impresos per l'ocasió, i al mateix temps Obac oferí unes camisetes als músics també estampades de forma artesanal i de disseny modern. Els acords musicals d'aquests valents instrumentistes santamariers encisaren en certa manera al públic de diferents edats i foren ben aplaudits.

Nou dies després, en concret el 10 de juny, Obac oferia una nova actuació, aquest cop de Blues, amb Victor Uris —Harmònica—, Pep Banyo —Guitarra—, Gori Negre —Saxo—,

Jordi Bruguera —Bateria— i Toni Reinés —Baix elèctric—, que oferiren al llarg de dues tongades diferents peces del més genuí i captivador Blues nordamericà amb regust a certs moments country. Després actuaren fora programa uns joves santamariers amants de la música que deleitaren

als presents amb més blues. Dues bones ocasions de gaudir a la vila de música en viu, l'única manera autèntica de gaudir de bon de veres l'emoció i sentiment que la música transpua nota a nota, que comunica acord a acord. Segur que Obac seguirà en aquesta línia de música en viu.

CONSPORT

AUXILIAR CONSTRUCCIÓ

PISCINES - TENNIS - XALETES - SAUNES - COMPLEMENTS

Mateu Juan Matas

DIRECTOR

Barceló i Combis, 10

Telèfon 46 52 11

PALMA DE MALLORCA

CAIXA DE PENSIONS

"laCaixa"

BOUTIQUE

NOVA GENT

SANTA MARIA

CADA DUES SETMANES, RENOVACIÓ D'EXISTÈNCIES

Bernat de Santa Eugènia, 87 - Tel. 62 01 33

CARTES A COANEGRA

REBUT DES DE KENIA

Tot recordant a aquests aventurers que hi ha per Àfrica, i tenint possibilitats de posar-nos en contacte amb ells, segurament es degueren sorprendre el dia que varen rebre un sobre un poc baldufat, que a dintre portava un resum de les notícies de Santa Maria -era el número 49 de Coanegra-.

Aviat ens contestaren enviant una simpàtica carta per a tots els lectors de Coanegra, acompanyat d'aquestes fotografies.

Possiblement algú no sàpiga qui és aquesta gent aventurera, són na Marinette Riera i la seva família en Fritz i el seu filllet Michael, que abans d'anar a Kenia passaren per Sri Lanka. Aquesta és la carta:

Jambo amics (Jambo és la forma de saludar keniana)

Ens sentim molt contents de rebre notícies del nostre poble, sobretot quan un està tan enfora, vos intentarem contar un poc del que coneixem de Kenia, ja que no tenim gaire temps. Segurament vos cridarà l'atenció els nadius que surten a les fotos, es tracta d'un membre de la tribu Masai, una de les tribus més guerreres i braves de Kenia i per això més temudes. Desgraciadament degut a les fortes secades molts fugen cap a altres llocs, com és el cas d'aquest, que fa d'Askari -que és una espècie de guardia de seguretat-. Ells són molt afeccionats a la caça del lleó, però les seves armes són una llança, un matxet i una espècie de porra; que també empren per defensar-se i caçar animals per la seva alimentació. Pel que fa referència a la caça el lleó, que n'hi ha pocs que ho aconseguen i molts menys que ho contin. El que ho aconsegueix es posa la melena com a trofeu pel cap.

Del paisatge de Kènia encara no n'hem vist gaire coses,

fent una excursió de safari vàrem contemplar les neus del Kilimanjaro, que s'alçava al mig d'unes extenses planícies de sabana, amb algun arbre de tant en tant que romia la monotonia i contínuament adornada per la gran quantitat d'animals. Vàrem tenir sort i vàrem poder veure una manada d'elefants, zebres, antílops i una manada d'uns vuit lleons, i un milió d'auells de les més diferents espècies i colors.

La ciutat on vivim es diu Monbasa, i està situada a la costa, no és una ciutat guapa, si bé la variació dels seus habitants li dona un caràcter d'exotisme, ja que s'hi concentra gent d'afreu d'Àfrica, de l'Índia i varies tribus diferents entre sí físicament i culturalment. Per aquí ara és l'estiu, segurament a Mallorca tendreu calor, nosaltres tenim un clima tropical i és precisament a l'estiu quan refresca un poc, sobretot els vespres, els monzons solen apareixer a la primavera.

Ara sols vos deim Adeu, a reveure al nostre poble.

Els agraïm la seva carta, i per haver-nos enviat un bocinet d'Àfrica, que tots -de segur- voldríem conèixer.

Recordam als nostres lectors i lectores que poden dirigir les seves cartes a Coanegra per a la seva publicació, tant per correu com mitjançant entrega personal a qualsevol membre de l'equip de redacció. Recordam també que Coanegra no publicarà cap carta de la qual no conegui la identitat de l'autor, encara que respecti l'anonimat en la seva publicació.

ENQUESTA SOBRE LA LECTURA DELS DIARIS

A la revista Escola Nostra editada pel Col·legi Públic d'EGB corresponent a aquest darrer trimestre de l'any escolar, hi ha un estudi estadístic -entre altres dibuixos i redaccions- sobre la lectura dels diaris provincials.

L'estudi en qüestió fou una activitat dels alumnes de 7è d'EGB de l'assignatura de matemàtiques que imparteix Isabel Mesquida. L'objecte a investigar era la lectura que feien els santamariers de la premsa diària provincial. S'enquestaren a 350 persones -185 homes i 165 dones- compreses entre 10 i 60 anys, cada alumne de sèptim havia d'enquestar a 20 persones (5 d'elles menors de 20 anys, 5 d'elles majors de 50 anys, i les 10 restants compreses entre 20 i 50 anys).

Els resultats foren els següents, llegeixen premsa un 40'8%, sols la llegeixen a vegades un 11,7%, i no llegeixen un 47'4%. Es a dir, que cada 10 santamariers, n'hi ha 4 que llegeixen, 5 que no ho fan, i 1 que ho fa a vegades. Pel que fa al grau de lectura tenint en compte el sexe, tenim que de cada 10 homes: 5 llegeixen, 4 no i 1 a vegades; i de cada 10 dones: 3 llegeixen, 6 no i 1 a vegades. Cal destacar el major índex de lectura dels homes, aquestes dades

a l'estudi consideraven els decimals que a aquesta crònica s'han descartat.

Pel que fa a quin diari es llegeix, tenim que la Última Hora es llegida pel 41'8%, Diario de Mallorca pel 25'6%, El Dia 16 pel 21'1% i Balears pel 11'3%. En altres paraules i arrodonint, de cada 10 santamariers 4 són lectors de Última Hora, 3 de Diario de Mallorca, 2 de El Dia 16 i 1 de Balears.

Interessant estudi que és una primera aproximació al fenomen, ja que un estudi sociològic i estadístic precisa de gran control de la forma de triar els enquestats. D'altre banda hi ha santamariers que llegeixen varis diaris, sobretot es llegeixen als bars, també es pot estudiar quin diari compram, etc. Personalment crec que els resultats de l'enquesta estan abultats, l'índex de lectura de la premsa diària a nivell nacional gairebé s'aproxima als 25%, l'enquesta vàlida i una primera contribució a un interessant estudi, caldria seguir investigant amb un rigor científic i control de les distintes variables que incideixen en el fenomen lector dels diaris.

BC

FOTO COMENTADA

DIFICULTATS DE CIRCULACIÓ?

Ja hem comentat a altres números, l'augment de senyals de trànsit dins els casc urbà, però algunes d'elles semblen posades a llocs inconvenients. Aquesta de la imatge n'és un exemple, a la Plaça Nova baixant pel carrer Bartomeu Simonet, hi ha aquesta senyal que ens obliga a girar per l'esquerra a tota la plaça -com és normatiu segons el còdig-. Però la plaça nova és molt gran, i la veritat és que la gent no en fa cas, sobretot pel poc trànsit que soporta la plaça. A vegades hi ha senyals del tot inoportunes i poc lògiques, o no ho trobau?

INSTALADORA - SANTA MARIA
D. RIGO LLOMPART

Instal.lacions - Pressuposts
Reparacions

Instal.lacions BOMBES
SUMERGIDES

Reis Catòlics, 59 4.ª - 1.ª
Telèfon 24 68.74
Palma de Mallorca

Carrer Casasnovas, 21
Telèfon 62 06 02
Santa Maria del Camí

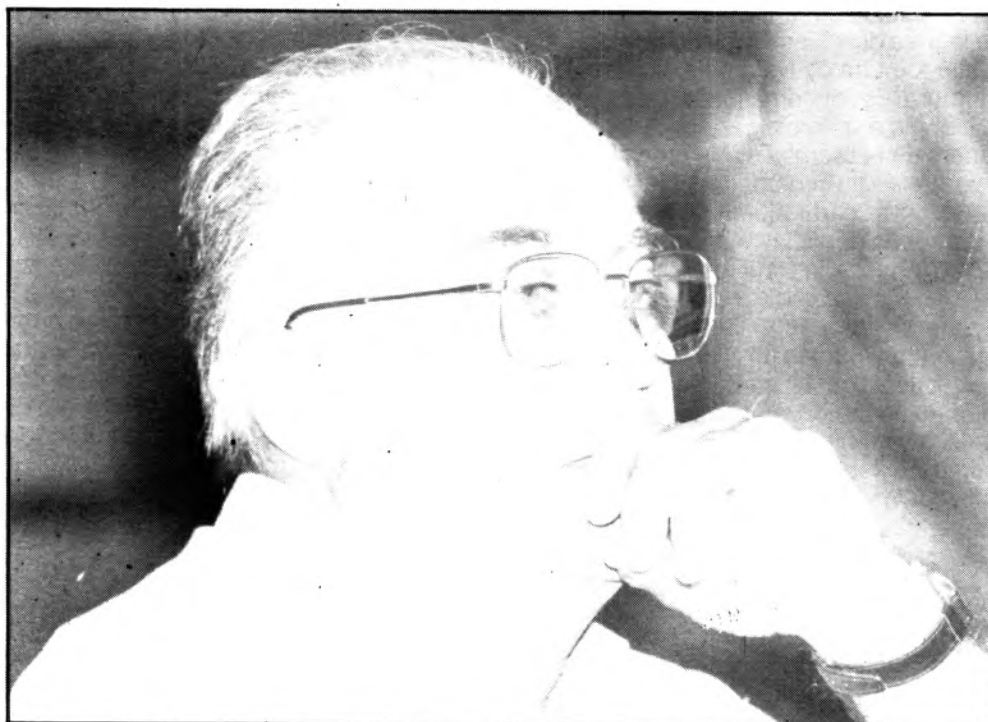
magatzem de materials de construcció

GAMUNDI

Gabriel Mesquida, 1 - Tel. 62 02 30

ENTREVISTA

MATEU JUAN I MATAS, EMPRESARI

Marratxiner de naixement però santamarier des dels 16 anys. Ara en té 54 i és un dels empresaris més importants que ha donat la nostra vila. Un sac de nervis i un caparrut, segons confessa, però amb un fi i desconcertant sentit de l'humor. Parla directament i sense embuts de les coses, demostrant així una franquesa de caràcter, i reconeix que li agrada saber el preu exacte de les coses i calcular amb els peus a terra.

-Sempre has treballat en el món de la construcció?

-Sí, sempre. Als tretze anys ja vaig començar a fer de picapedrer tot i que segons la llei d'aleshores l'edat mini-

ma per fer feina eren els catorze. De jove vaig treballar amb diversos mestres.

-Devia ser una època dura...

-Sí. Com molts d'altres santamariers jo anava cada dia a Palma amb bicicleta a fer feina a les obres i creu-me que hi hàviem de ser ben d'hora. Per fer més via i anar més descansats ens acoàvem als camions. A vegades hi anàvem cinc o sis bicicletes acoats i encara cinc o sis més aferrats a ells.

-Vos devíeu pegar cada bufetta-da d'espant...

-Ja ho crec. Un dia jo anava acoat darrera un camió i se'm va rompre la

direcció de la bicicleta amb l'agravant que darrera meu hi venia mestre Antoni Dolç, el socialista, amb una moto. Encara vaig tenir temps d'advertir: «Alerta, que caïc!». Em vaig rompre la clavícula. El problema és que jo en aquells moments estava de baixa perquè m'havia caigut un mosso damunt el cap i m'havia fet un trenc. Vaig dir al metge que la caiguda amb la bicicleta l'havia tenguda quan anava a la seva consulta, perquè no li podia dir que anava a treballar estant de baixa, però com no m'havia donat hora fins l'endemà ell no s'ho va creure i la clavícula la'm vaig haver de pagar jo. Un altre dia se'm va enredar la gavardina

ESTUDI FOTOGRAFIC

Llorenç Frontera

— REPORTAJES

— ESTUDIS Plaça Hostals 44 Sta. Maria Tlf. 620239

fusteria

Bartomeu Canyelles Rubí

TREBALLS DE FUSTERIA EN GENERAL

Bernat de Sta. Eugènia, 86 - Tel. 62 00 80

entre les rodes i de s'esclat vaig tenir quinze dies el cap com una olla de caragols.

-Això de parlar dels accidents potser engrescador sempre i quan un ho pugui contar sense haver-ne sortit massa mal parat. Has estat víctima d'algun accident laboral?

-Posant bovedilles vaig passar per ull tres pisos i per sort em va aturar abans d'arribar abaix de tot. Només em vaig rompre qualque costella...

-Es veu que ets un home de sort... És per això que et feres empresari?

-Vaig establir-me com a enrajolador als 24 anys, poc temps després de casar-me. Tenia set o vuit homes empleats i féiem una feina. Va ser una època que vaig treballar molt i fort, perquè la feina d'enrajolador és pesada i castiga ferm. Patesc un poc d'artrosi i sé cert que em ve d'aquells temps.

-Com va néixer «Consport»?

-Va instal·lar-se a Palma una empresa dedicada a les instal·lacions esportives anomenada Reindesa. Treballant per a ells juntament amb en Pep Miquel Mut aquest, que era un home de moltes idees, em va proposar d'associar-nos i creàrem l'empresa «Construccions Mateu Juan» que va ser l'origen d'allò que poc més tard seria «Consport».

-Va costar molt arrancar aquest negoci?

-Els dos primers anys va costar molt. Basta dir que en aquest temps només vàrem fer dues pistes de tennis i tres o quatre piscines, de manera que vàrem haver de complementar la nostra activitat amb obres civils. Per a mi, les dificultats també venien de part del meu soci, amb qui m'hi unia una bona amistat, però no m'hi entenia econòmicament. Jo sabia que si demanàvem un préstec per a l'empresa, el préstec en realitat era per a l'empresa i per a ell, perquè gastava tot el

que guanyava i no tenia mai un duro, de manera que no vaig star a plaer fins que li vaig comprar la seva part aprofitant que el meu fill major s'havia fet fort a l'empresa i podíem tirar endavant només amb la nostra experiència. Fa un any vàrem engranar el capital incorporat els joves. Som una empresa familiar.

-«Consport» ha tengut una forta creixuda en els darrers anys. Es pot considerar una empresa capdal en el sector?

-No m'agrada bravejar, però feim més piscines i pistes de tennis noltres que tots els altres junts.

-Quants de treballadors teniu contractats?

-L'any passat vàrem fer un sopar i entre fixos i temporals érem més de cent a taula.

-N'hi ha de santamariers?

-Bona part ho són.

-Heu fet moltes obres a Sta. Maria?

-Ara qui ho dius, no fa llarg. Només tenc memòria d'haver fet la pista de tennis del camp municipal i sis o set piscines.

-I a tota Mallorca?

-Es mala de donar una xifra, però jo crec que 600 o 700 piscines les hem fetes, i unes quantes tenen 1.300 o 1.400 metres quadrats.

-Quin futur té la construcció d'instal·lacions esportives a Mallorca?

-Crec que hi ha tres o quatre anys per fer molta feina, després per força anirà minvant perquè cada vegada hi ha un major control urbanístic en el sentit d'exigir uns determinats metres quadrats de zona verda, i la febre urbanitzadora passarà un poc.

-Si poguessis tornar enrera seguiries el mateix camí que has fet?

-Sí. Procuraria preparar-me millor, tenir més estudis, i corregiria defectes, però em tornari dedicat a la construcció. Estic content d'haver-me de-

dicat a aquesta activitat perquè m'agrada, tot i que no puc evitar posar-me nerviós.

-Vols dir que ets un home nerviós?

-Molt. A vegades ric i faig broma per no fer-ho notar als altres, però la processó va per dedins. Resulta que jo soom molt meticulós amb la feina i m'agrada quedar bé amb el client i això és difícil perquè feim moltes obres al mateix temps i hem de fer es cap viu per donar a basto.

-Però tenc entès que ja estàs mig retirat...

-Els fills i els gendres em diuen que ja és hora que visqui un poc i tenen raó perquè hem de donar pas als joves, però jo no puc deixar la feina completament perquè m'estira molt. Com a mínim he de voltar per un parell d'obres.

-A què dediques el temps d'esplai?

-A truiar un poc per «S'Olivera» i els caps de setmana m'agrada anar al cafè a fer un truc o un set-i-mit.

-No jugues a tennis?

-Lo meu és construir pista, però com a jugador no em va gens bé.

-I viatjar?

-Viatjar, sí, però per Mallorca. He sortit poc a fora i la veritat és que m'enyor. Anar-m'en uns quants dies a Cala d'Or o a Alcúdia em va molt bé, és la única cosa que em relaxa de veres.

-Quina és la teva principal virtut i el teu principal defecte?

-Defectes en tenc molts, con tot-hom. Quant a virtuts en tenc una i és que som caparrut, no m'agrada que em fassin contrari. A vegades no he tengut més remei que cedir, però amb la meua experiència quan sé que tenc raó m'empipa que m'ho discutequin.

-I noltres no et volem empipar més ni llevar-te més temps del que t'hem robat. Gràcies, Mateu, i fins una altra.

J.S.M.

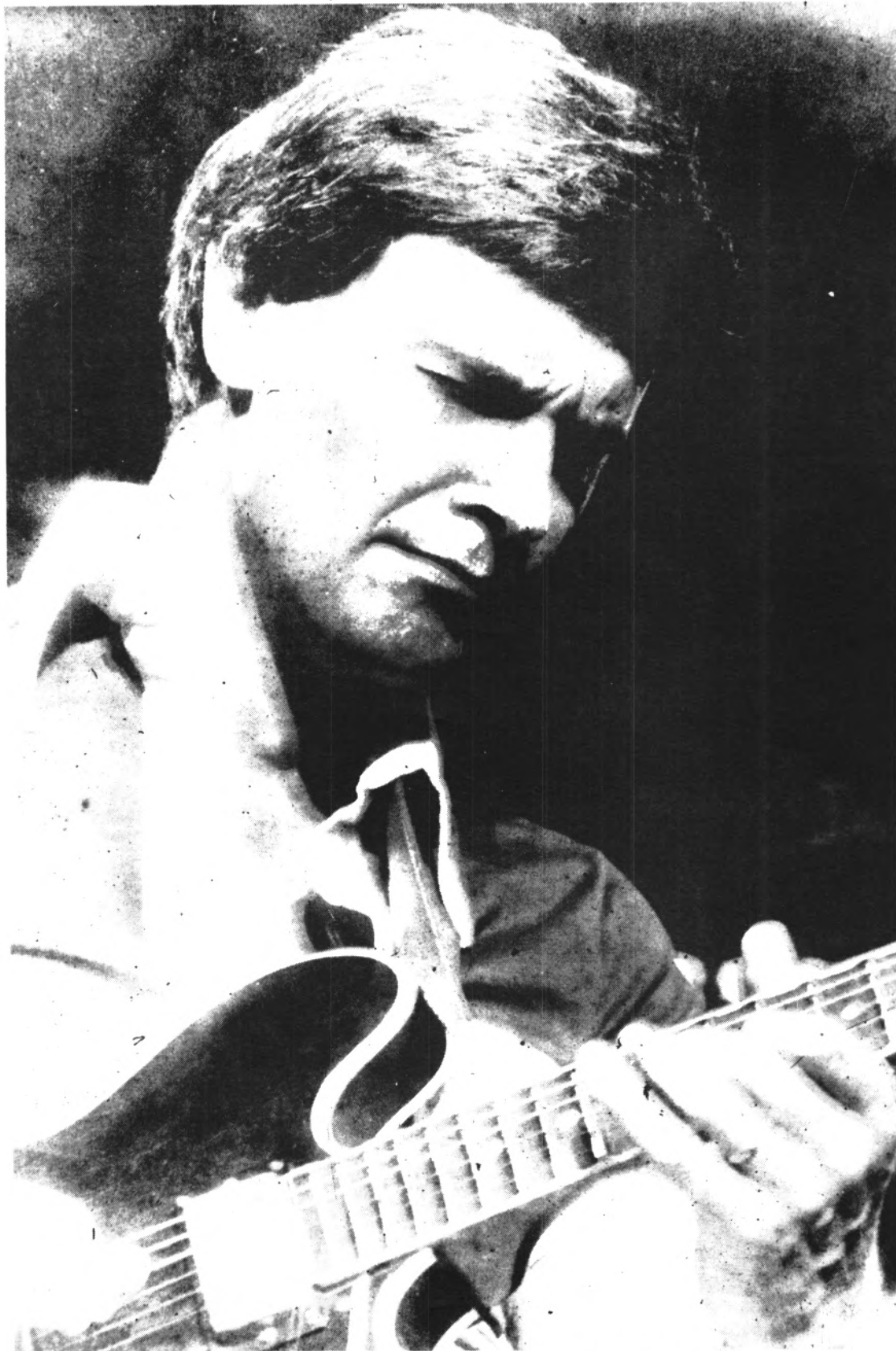
REGALAM UNA PEÇA DE MORTADELA DE 1/2 KG.

Si la seva compra és superior a 2.000 ptes. OFERTES DEL MES:

Costelles de llom de porc..... 495 ptes/Kg.
 Costelles d'agulla de porc ..... 400 ptes/Kg.
 Hamburgueses ..... 40 ptes/u.
 Bistecs de carn magra de porc..... 470 ptes/Kg.

Galeria '50

Aquesta fotografia havia de formar part de la Galeria '50, però per motius de temps no la poguerem inserir, ara al 51 encara es hora per gaudir un poc més de l'art fotogràfic.

GUILLERMO DE LA FUENTE

HEMEROTECA

25 ANYS ENRERA. JUNY DE 1963

Dia 1 s'inaugurà a les Galeries Costa de Ciutat una exposició antològica de l'obra pictòrica del pintor artista santamarier, Jaume Joan. Féu la presentació el periodista «Gafim» el qual digué entre altres consideracions, el següent: «Magnífic conservador i autèntic intel·lectual del que veim ara la mostra de son geni artístic de pintor clàssic». L'exposició fou molt visitada i encomiada. No fa molt que el nostre Ajuntament acordà donar son nom a un carrer de Santa Maria del Camí, en memòria d'aquest il·lustre artista.

-Dia 3. El «Diario de Mallorca» dona la notícia de que el Consell de Ministres, de Madrid ha aprovat el que havia demanat el nostre Consistori de que s'afegís el nom de Santa Maria les paraules «del Camí».

-Dia 5. A l'Ajuntament se rebé amb vertadera emoció la notícia del canvi del nom del poble pel de Santa Maria del Camí. L'acord de demanar tal canvi, se prengué durant la sessió celebrada dia 20 de Maig del passat any de 1962. Amb tal fet se restableix la denominació històrica i tradicional de la nostra vila.

-Dia 9, se feren honres fúnebres a la Parròquia amb motiu de la mort del Papa Joan XXIII. Hi assistiren totes les

autoritats locals i el públic omplí el temple.

-Visitaren aquest poble la poetessa catalana Dª Rosa Laveroni, acompanyada de Dª Emília Sureda i de Dª Antònia Juan, de Serra. El motiu del viatge fou per conèixer la vila a on nasqué el pintor Jaume Joan. A la Sala Consistorial admiraren el retaule gòtic, de la XIV centúria, del pintor Massana. Anaren, també a Son Torrella a veure la típica clastra i el magnífic casal.

-Se celebrà el casament dels joves Aineta Parets Serra amb Josep Canals Quetglas. Beneí la unió l'ecònom don Miquel Rosselló.

-Dia 7. Vingueren, en visita privada, La Excma. Srª Dª Carmen Polo de Franco, amb la seva filla, la marquesa de Villaverde. L'acompanyava Dª Eulàlia Vereterra, esposa del Governador Sr. Alvarez Buylla. Visitaren l'important fàbrica d'art tèxtil, de D. Guillem Bujosa, on se fan les teles típiques anomenades robes de llengües. Comparen les que volgueren per adornar el palau de Pazo de Meirás, de Galícia. En donar-se compte de tal visita, se reuní al carrer el vecindari, que donà gran aplaudiment, al sortir les il·lustres visitants.

-Dia 11 se celebrà la processó del Corpus, amb gran concurrència.

-Dia 12, tingué lloc la peregrinació anual a Lluç.

-Morí Dª Elisabet Maria Dolç Oliver, viuda de D. Josep Mas Perelló que fou Batle d'aquesta vila.

-Dia 29. Dos joves intentaren robar a una casa. Foren detinguts per la Guàrdia Civil, prop de Consell.

A.B.M.

Sa Perxa

tota casta d' embotits,
formatges i patés

Tel. 62 11 17

ESTUDIS MIQUEL SALOM

Reportatges
Estudis
Carnets
TV - VIDEO - AUDIO

Plaça dels Hostals, 57

Tel. 62 04 50

distribuidora

ARTINET

-Articles de neteja
-Productes per a piscines

Plaça Can Orell, 12 - Tel. 62 07 18

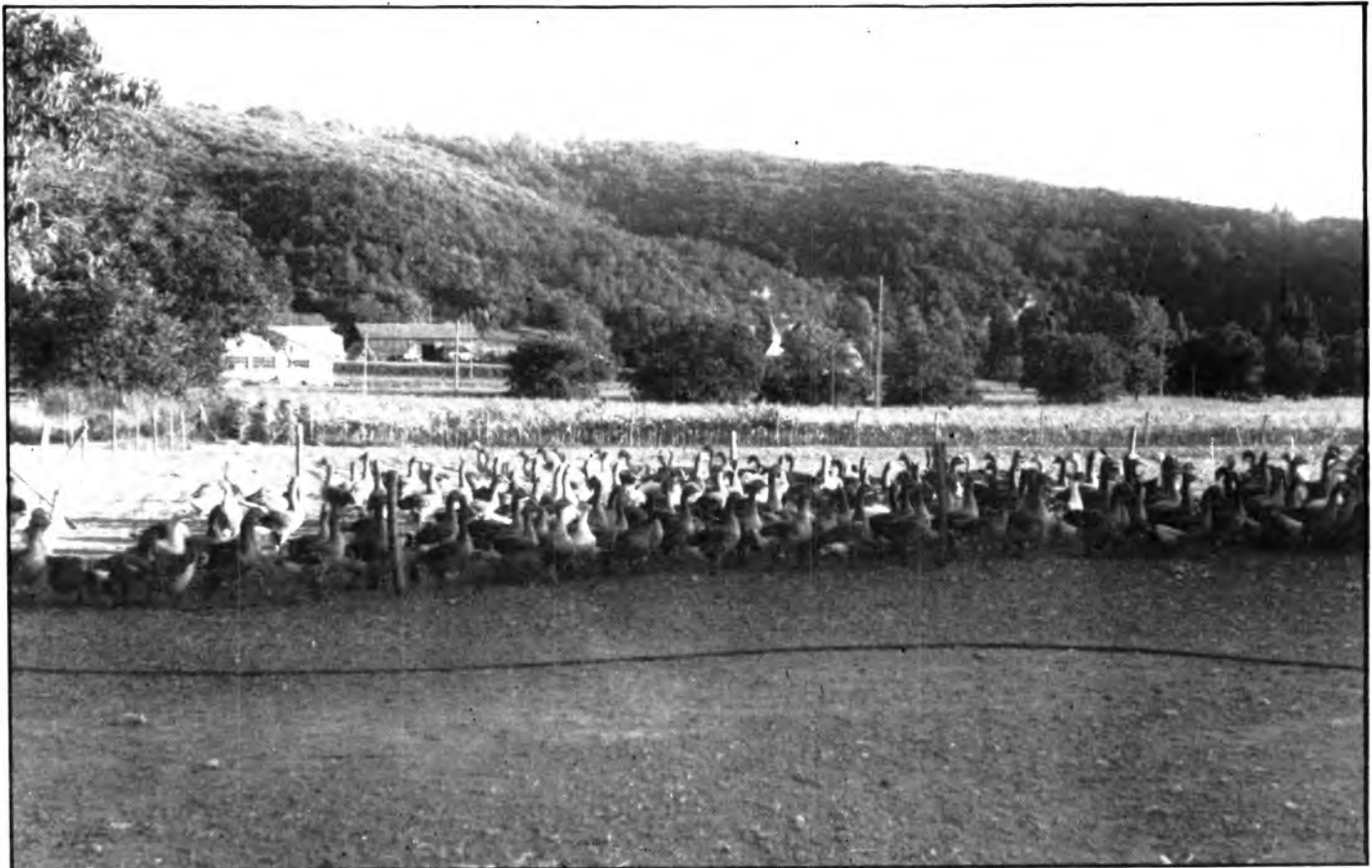
Serveis
J.G. Oliver

FONTANERIA - CALEFACCIÓ
PISCINES - ESTUFES

C/. Bernat de Sta. Eugènia, 86
Tel. 62 12 64 - Particular 62 13 36

UN VIATGE A CA NA GEORGE SAND (I)

AQUEST ANY N'HA FET CENT CINQUANTA

La cuina Francesa és inimaginable sense el «foie gras», que forneixen les ànneres...

«L'estiu, cada ocell abandona el seu niu». El refrany, perfectament apòcrif, vol resumir l'activitat migratòria dels ciutadans del Mercat Comú, quan s'acosta la calor. A Mallorca, se'n sol tenir una visió necessàriament limitada. Els successius esbarts d'«ocells estivals» hi arriben sobretot pel cel. Quin és, però, el panorama continental, quan a l'illa el sol hi crema de valent?

Aquest, si calia recordar-ho, pot ser ben espectacular. N'hi ha prou de fer esment als embotellaments de les grans ciutats o de qualsevol autopista francesa. Julio Cortázar, que posseïa una casa a un poblet de Provença, s'inspirà justament en un d'aquests viatges per l'autopista «del sol» per fer-ne un llibre autobiogràfic. Val a dir que l'escriptor argentí era un entusiasta fervent del vehicle de quatre rodes. Sentir-hi contar —em va escaure una vegada al poble de Cadenet— com, amb la seva corpulència, havia hagut d'entrar dins la seva furgoneta Volkswagen, a Viena, per la finestra de darrera, era una pura, formi-

dable lliçó de literatura. Una mena de rondalla de segle XX.

Molt més enrera, a la tercera dècada del segle XIX, això de viatjar era tota una altra història. Llavors, per donar-ne un sol exemple, feia falta una setmana per anar, en diligència, de Barcelona a Madrid. L'any 1838 —enguany en farà cent cinquanta anys— l'escriptora George Sand, el músic Frederic Chopin i els al.lots de la primera, encoratjats per Mendizábal, emprenien el viatge cap a Mallorca, a cercar-hi el bon temps. Això és del domini públic.

De l'accidentat periple i, assenyalamment de la seva estada a l'illa, en va sortir **Un hivern a Mallorca**, del qual es va fer una pel.lícula, que no he pogut veure. No estarà de més, em sembla, subratllar un fragment del llibre, a la intenció del lector. La senyora Dupin, com precisa la carta de crèdit estesa a París el 16 d'octubre de 1838, es fica amb la casa que havien llogat a Establiments. El document comercial anava adreçat als banquers mallorquins Canut i Mugnerot. El fir-

mava, ni més ni pus, un altre banquer, una espècie de Joan March de l'època, el senyor Gaspar Remisa. El nom del darrer ha passat a la posteritat i per les seves operacions bancàries ni pels seus càrrecs estatals sinó gràcies a un poema de circumstància. Els quaranta vuit versos que el dia 6 de gener de 1833 li va oferir el seu secretari personal, en Bonaventura Carles Aribau, han tengut ocupat els darrers quatre o cinc anys a aquest santamarier d'adopció. Les nou-centes pàgines i busques, que constitueixen els dos volums, van ser adquirides per la biblioteca del nostre ajuntament. Si el lector desenfeinat li pega un cop d'ull, veurà que encara queda un bon tros de troca per desembullar...

Després de la incursió en el món poètic, tornem al de la prosa de la **madame**. Vet aquí què escrivia, amb una ploma enverinada: «Però ens estava reservada —ataca la llogatera melòmana— una altra decepció, i és la que he apuntat més amunt, puix que he

Aix-en-Provence.- La Gare des Voyageurs

«Viatjar al segle passat era tota una història»: L'estació d'Ais de Provença devers 1900

començat a contar el meu viatge pel final. Un de nosaltres es va posar malalt. De complexió molt delicada, i patint una gran irritació de la laringe, ben aviat va experimentar els efectes de la humitat. La Casa del Vent (**Son Vent**), que aquest és el nom de la casa que ens havia llogat el senyor Gómez, es féu inhabitable. Les parets eren tan primes que la calç, amb la qual havien empastifat els nostres dormitoris, s'inflava com una esponja. Mai no he patit tant de fred, encara que en realitat no en fes molt; però per a nosaltres, avesats a escalfarnos l'hivern, aquella casa sense xemeneia pasava damunt les nostres esquenes com un mant de gel, i jo em sentia paralytitzat».

El judici de l'escriptor —em sap molt de greu per les feministes però, com es pot comprovar, dona Aurora recorria al masculí per parlar d'ella mateixa— no pot ser més cruel. Existeix encara la famosa casa que el va inspirar. I també existeix, a França, la casa pairal. Coom a la Cartoixa de Valldemossa on, com sap tothom, es va instal·lar l'expedició francesa, heu de passar per la finestreta. Tot plegat, és que no valdria la pena de fer un viatge fins a la regió de Berry (entre Borgonya i Bretanya, per situar-ho molt ràpidament) i comparar la casa amb la d'Establiments?

L'ocasió, com es veu, no podia ser més oportuna, ara que farà cent cinquanta anys els nostres rebesavis van rebre aquests hostes. Per què, idò, no emprendre el camí amb el lector de COANEGRA? Com era la casa dels Dupin? En quines condicions es troba? Es que ajuda a comprendre el llibel que, amb el temps i una canya, es convertí en un formidable mitjà de promoció turística de la nostra illa? El lector, és clar, ho podrà fer sense sortir de ca seva. Fins i tot, si així ho desitja, pot recórrer a la biografia, molt completa per cert, **Lelia o la vida de George Sand** —de la qual existeix traducció argentina— de l'acadèmic André Maurois. Però una cosa és llegir prop de la fogaina i tota una altra pujar dalt d'un cotxo, i a fer milles s'ha dit!

L'acadèmic francès comença la seva biografia amb el complicadíssim arbre genealògic de la filla del coronel Maurici Dupin. Nascuda a París el 1804 —això tal vegada ho desconegui el lector— a quatre anys ja va viatjar a Madrid, on es trobava destinat son pare, ajudant de camp de Murat. El motiu? Sa mare, Sofia, que estava embarassada de vuit mesos s'hauria sentit gelosa de les madrilenyes... La petita Aurora, així mateix, en va guardar un record molt vague: el palau de Godoy i l'uniforme militar amb què la

vestiren per divertir al general de Napoleó.

El 12 de juny de 1808, des de Madrid, el coronel Dupin escrivia a sa mare: «Na Sofia ha donat a llum a un mascle ben robust aquest matí. N'Aurora es troba molt bé. Ho ficaré tot dins una calessa que he comprat i emprendre el camí de Nohant...» Ja es pot imaginar el lector el paisatge que la família pogué veure: el d'un país en plena guerra. Per afegitó, els dos infants es va posar malalts. N'Aurora es va recuperar aviat, però el seu germanet va morir a la casa pairal.

Alguns dies després s'havia de produir un altre desenllaç ben lamentable. El militar francès s'havia procurat un cavall espanyol, en Leopardo. Va sortir a fer una cavalcada nocturna i l'endemà el trobaren mort, damunt un caramull de pedres, a la Châtre, municipi dins el qual es troba Nohant. L'òrfena Aurora hi va viure la seva infantesa i també la seva vellesa. Bona part de la seva vida, però va transcórrer a París.

I ara què hem recordat les quatre coses essencials no hi ha com posar-se en marxa. En unes condicions més confortables, si val a dir la pensada, que ara fa un segle i mig, gràcies a unes notes volenderes que vaig prendre fa un parell d'estius.

Antoni-Lluc Ferrer

HISTÒRIA

EL MISSIONER P. CABOT, DE CA'S METGE REI (I)

V. P. Francesc M. Cabot Serra O.P.M.
que falleció a Turata (Bolívia)
el 22 d'abril de 1872

Quadre pintat a l'oli del P. Cabot, obra de la religiosa de la Caritat Sor Maria Roig, del Convent de Santa Maria del Camí.

S'ha dit que únicament els poetes mouen el món. Però a la poetessa, rica en cadències, s'uneix també el treball apassionat i la sublim entrega de la via per l'ideal de la Fe. Així va ésser l'existència del missioner P. Francesc Miquel Cabot Serra, natural de la nostra vila. L'apostolat que dugué a bon terme en les llunyanes terres de Bolívia i del Perú, mereixen ser recordades, perquè aquí la seva memòria se va perdre. La Providència volgué que un missioner dels nostres dies al viure anys passats a Bolívia tengués notícies dels treballs de P. Cabot, i un dia escrigué un ben documentat article que se publicà dalt la revista «Cort», de Palma. Quan el vaig llegir seguidament me donà la impressió de que tractava de la vida del dit sacerdot de la nostra vila. Deia que el P. Cabot era nadiu de Santa Maria del Camí. Allò me bastà per

anar a Ca's Metge Rei a parlar amb els familiars de dit missioner, els quals me confirmaren que tractava d'un fill del darrer facultatiu del seu llinatge. L'autor d'aquell escrit biogràfic era altre missioner, el P. Pons, de l'Orde de Jesús, o sia un jesuïta. El P. Cabot pertenesqué a la de Sant Francesc, i per tant fou franciscà. Amb tot això el P.D. Nicolau Pons, recollint moltes notícies del nostre P. Cabot pogué escriure una valuosa i ben detallada biografia, que ara resumiré, pel seu interès i per la bona recordança del nostre missioner.

El P. Cabot, fou fill de D. Antoni Cabot Coll, excel·lent metge, que tengué gran anomenada. Nasqué dit fill dia 3 d'abril de 1819. Volgué seguir la carrera esglesiàstica, i als 15 anys d'edat rebé la clerical tonsura de mans del bisbe de Mallorca D. Antoni Pérez. Per aquells dies hi havia a Espanya persecució religiosa, i el govern manà tancar els seminaris a on estudiaven els que desitjaven ser sacerdots. El jove Miquel se traslladà a Roma a seguir els seus estudis. Allà fou ordenat sacerdot dia 17 d'octubre de 1841. Tres més tard va ésser admès a l'orde Franciscana. A l'any 1844 el govern espanyol permeté que retornassin a la pàtria els que havia estat ordenats a l'estranger. Segurament aprofità tal avinentesa per retornar a Mallorca i saludar a sos pares, i després se despedí d'ells per complir amb el que li manaren els seus superiors de l'Orde Franciscana, que fou anar a missionar a Bolívia, de l'Amèrica del Sud. Allà el primer que se li confià fou l'aprenentatge de la llengua dels indígenes indis. Fou destinat a la capital boliviana, La Paz, i s'encarregà de l'ensenyament dels novicis. Més tard, l'any 1846 va anar a la missió de Sant Miquel de **Muchanes**, a on hi vivien els indis «mose-tenes», de caràcter indòmit i adoraven ídols. Allà desarrorellà una gran feina civilitzadora d'aquella gent, amb molt de perill.

Amb ells feu el P. Cabot la primera obra evangelit-

FORN - PASTISSERIA

BOVER

CA'N BLANCO

Carrer Llarg, 58
Tel. 62 00 52

zadora, corregint els mals costums. Conseguí que la pau reinàs entre les diverses tribus i edificà una petita església per donar-les més fàcil ensenyament. Va estar amb ells fins a 1850. Al següent any va ésser nomenat President del famós santuari de Copacabana, situat vora el llac Titicaca, premiant així la tasca del P. Cabot, amb els indis. El convent estava quasi en runes i el va restaurar i al mateix temps feia intens apostolat i aconseguí que la gent anàs a missa els diumenges. La fama de bon predicador s'estengué ben aviat. Els serveis fets pel P. Cabot foren tan notoris, que el President de l'Estat de Bolívia, el designà per Prefecte General de Missions. Això impedia al missioner seguir amb els treballs d'evangelitzar, i el P. Cabot renuncià el càrrec, i se reintegrà al Col·legi de Propaganda de la Fe, i des d'ell se dedicà a les missions populars que era la inclinació predilecta d'aquell apòstol de la Fe. A l'any 1855, amb molta sorpresa, el P. Cabot retornà a Europa. Tenia motiu molt seriós per fer tal viatge, i anà a parlar amb el ministre General de l'Orde Franciscana, a Roma. Sabia el P. Cabot que a la Xina hi havia forta persecució religiosa, i que els missioners europeus morien assassinats, i destruïts els convents. El nostre missioner volia anar allà per derramar la sang, si era precís, en defensa del Cristianisme. El P. General acompanyà al P. Cabot per exposar tal propòsit, al Papa Pius IX. El Pontífex l'escoltà, però li digué, prudentment, que la tasca civilitzadora que feia a l'Amèrica també era important i fins i tot perillosa, i li recomanà que retornàs a Bolívia. El missioner comprengué que el Pontífex tenia raó, i emprengué el retorn, però abans vingué per única i darrera vegada a Mallorca, per saludar els seus germans i demés parents i amics. A Santa Maria del Camí el reberen amb sorpresa i al mateix temps amb molta consideració. Els seus pares ja eren morts. Encara quedava un oncle, que era sacerdot i rector d'Andratx. Els saludà a tots. Per recordança deixà a Ca's Metge Rei uns quants objectes, entre ells una casulla i un calze, que té la peculiaritat de que no és metàl·lic, sinó de vidre, per ésser consonant amb la humilitat dels que pertanyen a l'Orde Franciscana. El P. Cabot passada una curta temporada emprengué el viatge definitiu cap a Bolívia. (Seguirà).

Andreu Bestard Mas.

cafeteria - bar Comerç

local climatitzat
gelats - refrescs - tapes
un local ample i confortable per a tots

Plaça dels Hostals, 27 - 29 - Tel. 62 00 29

BAR SANTA MARIA

CARRER
LLARG

VARIATS
«PERROS»
HAMBURGUESES

TELÈFON 62 01 78

C/ BARTOMEU PASQUAL S/N
SANTA MARIA DEL CAMÍ

PERRUQUERIA D'HOMES

CA'N MOREI

Paborde Jaume, 13

VIVERS
SANTA
MARIA
SAT 2117

JOVE A JOVE

Cada vespre sens falta, escolta el programa de José María García.

XISCO GRIMALT

L'ESPORT PER DAMUNT DE TOT

Parlant amb un esportista, adicte a José María García, aviat se parla de doblers, dels doblers que se malgasten i tuden, de les corrupcions que hi ha dins l'esport i dins tot. En Francesc mos anega de xifres.

-Un pic en digueres que t'agrada la política...

-Sí, la política m'agrada,

però ha arribat un moment que com aquell diu pas totalment, veig les coses tan manipulades que no tenen ni cap ni peus, no li trob un sentit a res, he arribat al punt que m'estim més no llegir els diaris, ni mirar la televisió.

-Si tu fossis un polític quin lloc t'agradaria ocupar?

-Estar a l'oposició sense que el govern tengués majoria absoluta.

-I què canviaries?

-És que del sistema que hi ha, no m'agrada res.

Els socialistes m'han defraudat totalment, l'oposició no toca amb els peus en terra, no estan preparats

per governar i per tant no formen una alternativa al govern.

Actualment a Espanya, quasi quasi és com si hi hagués una dictadura, el govern fa el que li passa pels collons, i no passa res, malament haguin promès o deixat de prometre, basta mirar el senyor Fèlix Pons, amb la seva casa de qua-

RENAULT

MARTI CANYELLES FERRANDO

SERVEI OFICIAL

C/. Bernat de Sta. Eugènia, 71
Tel. 62 06 74
SANTA MARIA DEL CAMI

Instal.lacions elèctriques
Xarxes de baixa tensió
Reparacions en general

FORELECTRIC

Bartomeu Pasqual, 4-A - Tel. 62 09 39

M'estim més no llegir els diaris ni mirar la televisió

trecentes mil pessetes mensuals. La Banca té uns beneficis mai vits i a noltros mos matxaquen.

-Trobes que hi ha bons Polítics?

-Sí, lo que s'enten per bons polítics, sí.

En Felipe González i el Batle de Santa Maria són bons polítics.

Un bon polític, és aquella persona que va a lo seu, que menja el «Coco» a la gent, fent-li creure que segueix uns ideals, després fa lo que li dona la gana i per mes inri, la gent queda contenta.

-I de l'Ajuntament?

-L'Ajuntament té un problema i és que té majoria absoluta, amb una oposició vàlida, que pot esser una alternativa de govern, emperò de res serveix, perquè fan exactament el que volen. A Santa Maria hi ha hagut massa «xanxullos» en les obres i també obres massa mal fetes, tots saben que lo barat, sol sortir car.

-Què trobes del futbol a Santa Maria?

-La campanya d'enguany ha estat bastant dolenta, un equip com el Santa Maria, jugant a tercera regional i queda el tercer dels darrers, és bastant dolent, els equips inferiors han fet molt més bon paper.

Tassó de Whisky en mà mos diu que també li agrada agafar bones marxas.

Molta culpa és dels propis jugadors que no estan motivats i molts passen fins el punt que s'han jugat partits amb deu i nou jugadors, i s'ha hagut de demanar ajuda als veterans.

A dins l'actual directiva hi ha gent molt positiva, gent que s'ha preocupat molt i que en un principi va fer una bona campanya de recaptació de socis, emperò n'hi ha d'altres que es pensen que ésser directiu, només és dur corbata penjada, a més a més han intentat gastar el mínim possible de duros i jo consider que van equivocats.

-I a nivell nacional?

-A nivell mundial és una autèntica «xapussa», els

directius son uns xapussers i un xupòpters. Sense anar més enfora, l'altra dia va arribar a Madrid el senyor Havelange que és el president de la FIFA, (la Federació Internacional de Fútbol), va venir per tractar temes del futbol sala, que fins ara no li havia fet ni cas, i com que ha anat collint força ara li interessa, per passar una nit va triar l'Hotel mé luxós de Madrid i va demanar la Suite Nupcial, que val cent vuitanta mil pessetes. Afortunadament va estar ocupada per un jeque àrab i se va haver de conformar amb una de vuitanta mil pessetes, l'endemà dematí se va berenar trenta tres mil pessetes i a damunt telefonà ves a saber a on i costà dasset mil pessetes, i tot això ho pagam tots. Un altre cas curiós és el de la selecció Espanyola a l'Eurocopa que es jugà a Alemanya, anàren a un Hotel i reservaren deu habitacions pels jugadors i vint i set pels directius i com sempre tot això surt de la butxaca dels «Españolitos de a pie».

Crec que tots aquests fets son lamentables s'haurien d'administrar millor els doblers i no permetre aquests excessos.

Els directius del futbol son uns «xupòpters»

-A més a més de l'esport, què t'agrada?

-Després de l'esport, faig esport, l'esport és la meua droga, cada dia m'aixec a les sis i mitja per anar a jugar a squash o per fer gimnàsia, l'esport sempre ha d'anar davant.

-Què penses de la gent més jove que tu?

-Noltros erem més senzilla, més sans, pensavem més les coses, si volies fer una cosa i fent-la perjudicaves a qualcú, pentura no la feies, no com ara que l'ideal es conseguir allò que vols, costi lo que costi, arrollant i trepitjant el que fagi falta.

En Francesc xerra i xerra pegant d'un cap a l'altre, de l'Ajuntament, del Futbol, del govern, de la seguretat social i molts altres temes emperò sempre amb un punt en comú, fent referència al voltorisme.

Entrevista: Gabriel Català
Transcripció: Pere Calafat

Fusteria

Martorell

Taller:
Bartomeu Pasqual

Tenda:
Carrer Llarg, 89

BÀSQUET

SENIOR MASCULÍ

CONVERSA AMB JOAN FRAU

L'any 1988, l'equip de bàsquet Senior Masculí de Santa Maria no el recordarà precisament per haver estat un bon any esportivament xerrant. Tot el contrari. La temporada que ja ha acabat es recordarà per una de les més negres de la seva història ja que es va perdre la categoria.

Vàrem voler parlar amb en Joan Frau, responsable aquest any de l'equip a qui férem unes qüestions.

-Joan, explica-mos un poc els principals problemes que heu tengut aquest any perquè hagi passat el que ha passat.

-Bé, com tothom sap, aquesta temporada ens han passat coses que surten de lo normal. En principi i com a principal problema, és que no hem sabut consolidar la plantilla dins la seva categoria. Teníem una bona plantilla molt compensada, però degut a diferents motius, quasi bé mai als partits hem pogut comptar amb la totalitat de la mateixa. Un dia te faltava un base, l'altre un pivot, etc. Quan hem estat tots junts normalment les coses han sortit aixó com volíem. Després hem sofert uns quants arbitratges d'allò més raro. Pareixien que venien per nosaltros.

-De totes maneres, pareix esser que dins la plantilla hi va haver moments en què no tot era una bassa d'oli.

-Bé, com és normal, dins un col·lectiu de persones sempre hi sol, haver diferències d'opinions; nosaltros, com tothom les hem sofrides. El que passa és que tal vegada no els haguem sabudes resoldre a temps i la cosa s'ha complicada més del compte. Això ha fet que durant una temporada hi hagués mal ambient dins la plantilla i és clar, aixó influeix negativament als partits.

-Tal vegada heu acusat l'ausència d'un «líder» dins l'equip.

-Aixó podria esser una altra qüestió, si bé no tan important com pareix, sí necessària. A dins un equip sempre hi ha d'haver un cervell que dirigeixin l'equip o un element en què es pugui posar la confiança quan et trobes en dificultats. En el nostre cas, després de la partida d'en Mateu Canyelles l'any passat, l'equip es va quedar sense uns dels puntals. L'estatura i el jugar d'en Mateu era necessària i l'equip ho va notar massa. Després es va intentar re-

soldre aportant uns quants jugadors d'Inca, però lògicament no eren de la categoria d'en Mateu i a més a més no eren de Santa Maria. Amb aixó no vull menysprear a ningú, ja que me mereixen el major respecte del món, ja que han intentat fer-ho el millor possible. De totes maneres i lògicament no es pot suplir un jugador com en mateu així com així. No resulta gens fàcil. També si fossin com en Mateu ja estarien a un equip de superior categoria com va passar amb ell.

-Així i tot no es pot deixar un assumpte tan seriós com aquest per tancat i pensam que en aquest cas hi ha altres sol·lucions.

-Bé, realment és veritat. Pens que aquí el que ha fallat he estat jo. La responsabilitat és quasi bé tota meva, ja que la persona que era responsable de l'equip era jo i no una altra. El qui tenia que sebre resoldre els problemes era jo. Aquest fet de vegades ho hem sabut resoldre però altres no. Sempre te'n surt qualcun de les mans i no pots fer res per evitar-ho. En aquest cas i degut a la manca d'un líder al mig del camp es tenia que recórrer evidentment al responsable del banquet, que amb les seves idees havia de suplir al de joc al mig del camp. Ho he intentat fer d'allò millor. No ha bastat i aquí estam.

-Bé, però els que resolen la papereta al camp són els jugadors i no l'entrenador.

-Sí, però els jugadors surten al camp amb una missió donada per l'entrenador. La idea de jugar d'una manera o d'altra era meva. Després jo ja no puc fer res més sinó trastocar una mica els plantejament segons la marxa del partit.

-El que si és cert és que tu no pots fer cistelles des del banquet.

-Evidentment no, encara que de vegades m'agradaria. Aixó correspon als jugadors. De totes maneres insistesc en què jo som el responsable de que l'equip hagi perdut la categoria. No hi ha altre culpable.

-Nosaltros no pensam així però s'ha d'acceptar. Passant a un altre punt; creus que es pot recuperar la categoria perduda?

FONER
MINYO
INFANT
ESPORT

Plaça dets Hostals, 13 i 15
 Tel. 62 00 48
 SANTA MARIA DEL CÀMI

GRAN ASSORTIT DE
ROBA PER A GENT GRAN

obac

dia 1 de juny música en viu

THE NIT

C/ Andria - Sta. Maria

-Amb això estam, encafa que som conscients de que serà molt difícil. De tots és sabut que per aconseguir pujar s'ha de tenir un equiparro, perquè les traves que et trobes són molt grosses. Quan vas primer tots venen per tu i et volen guanyar. Van allò que se diu «a tope». Per poder aconseguir-ho has d'estar molt ben preparat i has de tenir gent suficientment competent tant dins el camp com fora.

-Ja que toques el tema, ens agradaria sebre com està l'assumpte de la tan mencionada manca de directiva.

-Si, és un tema que ja du molta coa i que s'ha de solucionar d'una manera o d'altra. És cert que fa falta una directiva, però també és cert que la directiva ha d'esser a nivell de club i no d'equip. No es pot tenir una directiva per ajudar a un sol equip. Hem de pensar que amb el pas dels anys els jugadors d'aquest equip es retiraran i el seu lloc s'ha d'ocupar un altre. Bé, idò perquè així sigui, has de tenir un jugador que ho pugui fer, o bé has d'anar pel món cercant-ne un. Amb això vul dir que s'ha de fomentar els equips base perquè del contrari ja me diràs tu com ho feim. Per això repetesc que s'ha de tenir una directiva a nivell de Club i no d'equip. Els petits també contenen i més del que ningú es pugui pensar.

-Creim que queda ben clar. Sabem que teniu manca d'entrenadors. També sabem que per exemple no es pot esser entrenador i fer altres. ¿Com teniu aquest tema?

-Si, és ben cert que manquen entrenadors. És ben cert

que hi ha persones que estan entrenant i duguent tots els càrrecs del seu corresponent equip. És cert que un entrenador ha d'entrenar i sols entrenar. Amb aquest tema ho tenim complicat perquè manquen persones que te puguin ajudar. No basta que un delegat dugui l'estadística del partit. En el nostre cas massa fan, ja que normalment són persones que ho fan per donar-te una mà. Som pocs i hem de fer molta feina.

-Això salta a la vista i tots ho sabem. Però també sabem que hi ha gent que té els títols pertinents per poder entrenar al manco els petits. Pensam que es tendrien que fer les oportunes gestions per repescar aquesta gent.

-Si, aquest és un assumpte que noltros no hem cuidat massa o no hem tengut temps per fer-ho i aquí sí que hem fallat. Segurament en tenir un poc més de tranquil·litat i temps així es farà, perquè realment ens fa falta i ho necessitam.

-¿Continuaràs amb el Senior l'any que ve?

-No. Rotundament no. Be, al manco això és el que pens. Crec que quan ja dus unes quantes temporades amb el mateix equip has de canviar, perquè et surten molts de problemes degut al roçament continuat que tens amb la mateixa gent durant un parell d'anys. Repetesc que si pot esser no vull entrenar l'equip masculí la temporada que ve.

-Per acabar, Joan, le aspiracions de la temporada que ve.

-Les mateixes de sempre. Es a dir, fomentar el basquet desde baix. A les categories superiors intentar fer el millor paper possible dins les possibilitats de cada equip. Com sempre, lluitar perquè totes aquestes idees no et peguin per avall així com bonament puguis. De vegades te donen ganes de deixar-ho tot i enviar-ho a passetjar. De vegades, pogues vegades desafortunadament estàs content per haver lluitat i aconseguir el que tens.

Desafortunadament, com diu en Joan, els bons moments són pocs i duren poc. El món de l'esport és així. D'esser un fenomen passes a esser la persona més criticada i viceversa. Evidentment ningú pot posar en dubte la feina que en Joan i el col·lectiu de gent que fa feina per el bàsquet no en faci, i molta.

L'esport en moltes ocasions és desagraït. Els resultats en moltes ocasions no acompanyen tot l'esforç que un hagi pogut fer. En aquest cas, l'equip Senior masculí ha perdut la categoria. Es va fer feina i molta. Tal vegada i com diu en Joan, equivocada, ja que desafortunadament els resultats finals son els que compten. Esperem que la propera temporada es giri la truita i que l'equip recuperi la categoria perduda. Serà difícil i molt, encara que no impossible.

Joan i Maria

PERRUQUERS

Antoni Gelabert, 18 - Tel. 62 06 81
Descompte Carnet Jove

VINS RUBI
ELABORACIÓ PRÒPIA

Celler:
Bartomeu Simonet, 4 - Tel. 62 00 68

FUTBOL

**BARÇA, 3
MADRID, 0**

Aquí teniu les dues fotos que per un lamentable error en la paginació del número anterior no varen sortir publicades.

Aquesta vegada però, a la vegada que vos demanam disculpes, les vos oferim ben grosses perquè pogueu observar amb tot detall les cares de valents que posaren els jugadors dels dos equips.

Ens hagués agradat més poder-vos oferir un «poster» (sobretot del Barça, que per això va guanyar) però el pressupost no ens ha arribat per tant. Ja veurem l'any que ve.

M.V.

MAGATZEM DE MATERIAL
DE CONSTRUCCIÓ

JOAQUIN ESTESO

CARRER DE L'ESGLÉSIA

CERVESA D' IMPORTACIÓ

Kronenbourg®

DISTRIBUIDOR DIMASA Tel. 29 00 66

EL SANTA MARIA ATLÈTIC BENJAMÍ, PREMI A L'ESPORTIVITAT

El Consell Insular de Mallorca va premiar el Santa Maria Atlètic Benjamí com l'equip més esportiu de la seva categoria. El que ha tengut que suportar aquest equip és d'admirar. Recordam que degut a la gran quantitat de nins que volien jugar a futbol, es va tenir que formar un nou equip, que aquest any va debutar a la competició. Els resultats, evidentment no varen esser bons. La feina feta sí.

Varen quedar darrers a la classificació sense haver guanyat cap partit. Recordem que el dia que varen aconseguir fer un gol va esser gros, i més gros encara el dia que varen aconseguir l'únic punt de tota la lliga. La festa que varen fer els nins va ser grossa. Aquest serà el segon any que jugaran i ben segur que els resultats seran ben diferents, ja que tendran més experiència i sabran jugar molt millor. La tasca realitzada per la directiva en aquest tema ha estat bona, ja que han aconseguit que un grup considerable de nins de Santa Maria fes realitat un dels seus somnis. Jugar a futbol en competició. Això val més que si els hagués tocat la loteria. Amb el pas del temps segurament aquests al.lots seran els qui formaran les categories superiors. De no haver-se format aquest equip no podria esser així.

El trofeu concedit pel Consell Insular el va recollir el president del Club, el qual va esser convidat juntament amb una representació del mateix a la festa. Pareixia un al.lot amb sabates noves i la seva alegria era prou justificada.

També poguérem parlar amb en Toni, que ens digué que la temporada que ve el Santa Maria serà uns dels clubs més seriosos que es pugui demanar. S'intentarà pujar el primer equip. L'equip de Veterans desapareixerà i es fondran els jugadors dels dos equips per fer-ne un de potent. A més a més, es duran un parell de reforços de fora poble. A les categories inferiors es seguirà fent feina per assegurar-se d'que amb el pas dels anys els al.lots puguin passar al primer equip amb garanties d'èxit. Segons les seves paraules, el C.E. Santa Maria de futbol, serà un dels clubs més disciplinats de l'Illa. En properes edicions comentarem àmpliament el que pugui ser el Club la temporada que ve i intentarem tenir una conversa detallada amb el seu President perquè ens expliqui les aspiracions que pot tenir el Club de cara a l'any que ve, equip per equip.

GUILLEM COLOMAR

CADA DIUMENGE A SA PLAÇA

EN JAUME SALOM FERRER SELECCIONAT

Com ja comentàrem en el seu dia, en Jaume Salom havia estat preseleccionat i convocat a jugar uns partits d'observació amb les pre-seleccions de la Federació Balear de futbol a la categoria benjamí. També comentàrem que en Jaume havia tengut un destacat paper, ja que va esser un dels pocs que varen jugar tots els partits. Afortunadament, podem donar la grata notícia de que en Jaume Salom ha estat seleccionat definitivament i que es compta amb ell per anar a jugar el Campionat d'Espanya de la categoria que se disputarà a Barcelona. Així que podrem tenir la satisfacció de tenir un Santamarier dins la selecció Balear. Esperem que l'aportació que pugui donar en Jaume dins la Selecció sigui molt positiva. Després de l'anada a Barcelona, intentarem parlar amb en Jaume perquè ens expliqui les experiències viscudes al campionat. Enhorabona!

UN SANTAMARIER FITXAT PER L'ESPANYOL

El jove santamarier Pepin Escobar de 16 anys, serà fitxat pel Club Esportiu Espanyol de la ciutat de Barcelona, per integrar-se a la disciplina dels juvenils del mencionat club de primera divisió. En Pepin malgrat viure a Palma, treballava a la Perruqueria Joana, de la qual n'és propietària sa mare. En Pepin, jove molt afeccionat al futbol, jugava al Sant Gaietà de Palma, i amb aquest fitxatge, disposarà d'una important beca, i tindrà l'oportunitat de jugar amb els juvenils d'un grup com l'Espanyol.

BARTOMEU CANYELLES, S.A.

Destil.leries

SANTA MARIA

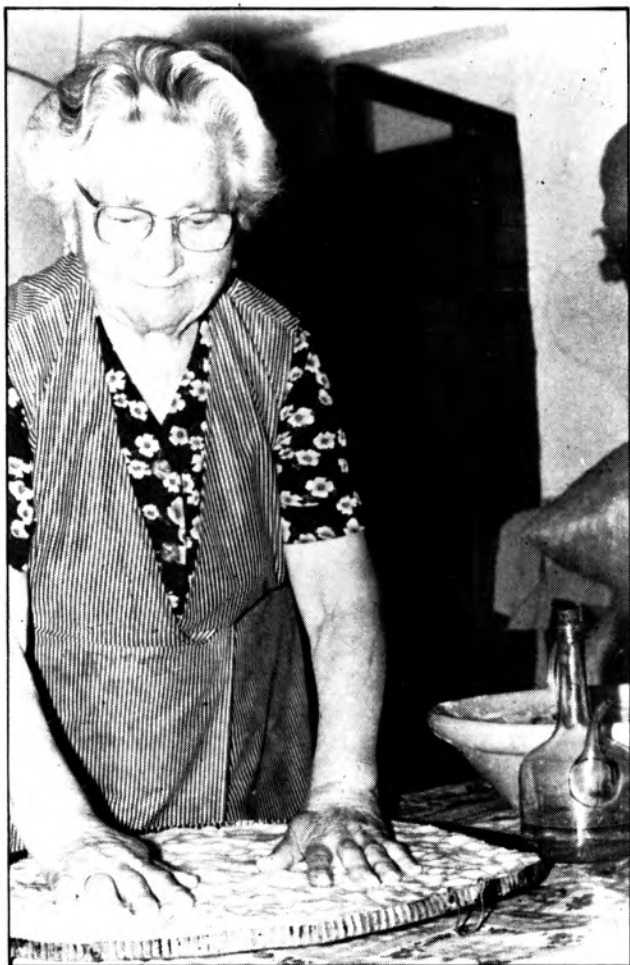
Palo Resolis - Herbes Foc i Fum

Rei Sañç, 3 - Tel. 62 01 66

Plaça d'els Hostals, 22
Tel. 62 09 38

SANTA MARIA DEL CAMÍ

ENTRE FOGONS

COCA AMB ALBERCOCS

«Albercocs i cireres ben aviat» diu una tonada mallorquina, i què millor que posar-los damunt una coca? Na Margalida Far ens ha dit com fer-ho. Aquesta coca es diu «de dos tous» per la qual cosa és millor preparar-la la nit abans.

INGREDIENTS:

- 600 gr. de farina.
- 8 o 9 cullerades de sucre.
- 200 grs. de saïm.
- 4 ous.
- 1 tassó d'aigua no ben ple
- llevadura.

PREPARACIÓ:

Se mesclen tots els ingredients dins un ribell i se pasta, una vegada ben pastat se deixa toar dins es mateix ribell de 7 a 8 hores. Passat aquest temps s'aplana la pasta damunt la llauna i s'espera que torni toar, perquè faci més via a toar se pot posar davall la llauna un ribell amb aigua calenta.

Després de col.loquen els albercocs damunt la coca i s'hi posa un poc de sucre per damunt i s'enforna. Quan és cuita s'hi torna posar un poc més de sucre.

L'AJUNTAMENT INFORMA

AVÍS

Es recorda als ciutadans de Santa Maria del Campi que el dia 30 de juny acaba el plaç de cobrament en periode voluntari de L'IMPOST MUNICIPAL DE CIRCULACIÓ DE VEHICLES.

Passada la data del 30 de juny, s'incrementarà la quantia de l'impost amb un recàrrec del 20 %.

Ajuntament de Santa Maria del Camí